

**HOVEDINSTRUKS FOR
STYRINGEN AV SJØFARTSDIREKTORATET**

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet 01.01.2014

1 Innledning

Hovedinstruksen er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) 01.01.2014 i medhold av gjeldende Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, heretter kalt Reglementet. Styringen av Sjøfartsdirektoratet generelt og økonomiforvaltningen spesielt skal følge Reglementet med de tilføyelser og presiseringer som framgår av denne instruks. Reglementet er overordnet denne instruks. Ved bruk av instruksen må man derfor også forholde seg til alle punktene i Reglementet.

Instruksen erstatter tidligere hovedinstrukser for virksomhetsstyringen i Sjøfartsdirektoratet fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 11.06.2012.

2 Instruksens formål, virkeområde og forhold til Reglementet

Formålet med Reglementet er å sikre at:

- statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger
- fastsatte mål og resultatkrav oppnås
- midlene brukes effektivt
- statens materielle verdier forvaltes på en forsvarlig måte

Formålet med hovedinstruksen er å angi myndighet og ansvar til virksomheten og departements overordnede og langsiktige forutsetninger for og krav til systemer, rutiner og styringsprosesser. Dette skal sikre at formålet med reglementet oppnås. Mer spesifikke krav gis i de årlige tildelingsbrevene fra departementet.

3 Det overordnede ansvaret til departementet og departementets styring av virksomheten

Den ansvarlige statsråd har det konstitusjonelle og overordnede ansvaret for Sjøfartsdirektoratets styring og forvaltning.

Departementet fastsetter overordnede mål og styringsparametre for Sjøfartsdirektoratet på bakgrunn av dialog med virksomheten. Målene og parametrene skal inngå i styringsdialogen mellom Sjøfartsdirektoratet og NFD. Foruten evalueringer vil NFDs oppfølging av Sjøfartsdirektoratets utadrettede aktiviteter inkl. mål, parametre og oppnådde resultater bli ivaretatt gjennom den ordinære styringsdialogen mellom virksomheten og departementet, jf. pkt. 4 nedenfor.

Videre har departementet overordnet ansvar for at:

- Sjøfartsdirektoratet bruker tildelte ressurser effektivt
- styringsdialogen mellom departementet og Sjøfartsdirektoratet fungerer på en hensiktsmessig måte
- Sjøfartsdirektoratet rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon
- det gjennomføres kontroll med virksomheten, og at Sjøfartsdirektoratet har forsvarlig intern kontroll
- evalueringer gjennomføres

4 Styringsdialogen

Den årlige styringsdialogen består av følgende hoveddokumenter:

- departementets årlige tildelingsbrev
- virksomhetens årsrapportering

- virksomhetens øvrige rapporter i løpet av året
- departementets tilbakemelding på rapporteringen
- departementets referater fra møter med virksomheten

Videre skal etatsstyringsmøtene være det formelle forum for styring og beslutning. Antall planlagte etatsstyringsmøter og alle rapporteringskrav skal framgå av tildelingsbrevet.

5 Myndighet og ansvar til virksomheten

Sjøfartsdirektoratet skal være en viktig og sentral aktør for å bidra til å utvikle maritim virksomhet i Norge. Sjøfartsdirektoratets overordnede mål er at Norge skal være en attraktiv flaggstat med høy sikkerhet for liv, helse, miljø og materielle verdier.

Direktoratets hovedansvar er bl.a.:

- føre tilsyn med arbeids- og levevilkår om bord og utstede sertifikater for sjøfolk
- forvalte tilskuddsordninger på vegne av departementet
- føre tilsyn med norskregistrerte fartøyer og deres rederier, samt utstede sertifikater
- føre tilsyn med utenlandske skip i norske havner
- utvikle norsk og internasjonalt regelverk
- registrering av skip og rettigheter i skip, markedsføre Norsk internasjonalt skipsregister (NIS) og Norsk ordinært skipsregister (NOR)
- registrering og oppfølging av ulykker

Sjøfartsdirektoratet er et ordinært forvaltningsorgan. Det som kjennetegner denne organisasjonsformen, er at virksomheten er en del av staten som juridisk person, styres ved instruksjon, er bevilgningsfinansiert, kontrolleres av Riksrevisjonen og er underlagt det statlige bevilgningsreglementet og Reglement for økonomistyring i staten. De ansatte er statstjenestemenn.

6 Regelverk

Sjøfartsdirektoratets regelverk for sikkerhet til sjøs, miljø og sjøfolks rettigheter og plikter er omfattende. Følgende lover er sentrale i virksomhetens myndighetsutøvelse:

- Lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven)
- Lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven)
- Lov 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister
- Lov 30. mai 1975 nr.18 Sjømannsloven
- Lov 17. desember 1982 nr. 84 om sikre containere
- Lov 25. juni 2010 Fritids- og småbåtloven
- Lov 11. juni 1976 nr. 79 Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester

Sjøfartsdirektoratet er delegert myndighet til å fastsette en rekke forskrifter på sitt ansvarsområde.

7 Leder av virksomheten

Sjøfartsdirektoratet ledes av en sjøfartsdirektør i seks års åremål med mulighet til forlengelse.

8 Krav til den interne styringen

Sjøfartsdirektøren har ansvar for å:

- gjennomføre aktiviteter i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger og fastsatte mål og prioriteringer fra departementet

- fastsette mål og resultatkrav og foreta prioriteringer med ettårig og flerårig perspektiv innenfor eget ansvarsområde
- sørge for planlegging, gjennomføring og oppfølging, inklusiv resultat- og regnskapsrapportering
- definere myndighet og ansvar og fastsette instruksjoner innenfor eget ansvarsområde for å sikre oppfyllelse av økonomiregelverket, inklusiv ansvarsforhold mellom sjøfartsdirektøren og Sjøfartsdirektoratets øvrige ledelse
- ha helhetlig internkontroll tilpasset Sjøfartsdirektoratets egenart, risiko og vesentlighet

Sjøfartsdirektøren har ansvar for at Sjøfartsdirektoratets interne kontrollsystem sikrer måloppnåelse gjennom målrettet og effektiv drift, pålitelig økonomiforvaltning og overholdelse av lover og regler. Den interne styringen skal være basert på:

- risikovurderinger: for å avdekke risikoer som kan ha konsekvenser for måloppnåelsen og analysere hvordan påvist risiko skal håndteres
- aktiviteter og systemer: for å sikre kontroll gjennom hensiktsmessige retningslinjer, rutiner, fullmakter og arbeidsfordeling
- oppfølging: systemer som sikrer at nødvendige tiltak følges opp, bl.a. gjennom oppfølgingsaktiviteter og ved at større evalueringer gjennomføres ved behov
- informasjon og kommunikasjon: at virksomheten har tilgjengelige og tilfredsstillende informasjons- og kommunikasjonssystemer på alle nivåer for å styre virksomheten mot måloppnåelse
- organisasjonskultur: bl.a. ansattes holdninger, styringsfilosofi, etiske verdier, organisering og utviklingsmuligheter

9 Ansvarsavklaringer med andre statlige virksomheter

Sjøfartsdirektoratet er underlagt Miljøverndepartementet i saker som gjelder forurensning fra skip og vern av det marine miljøet.

Sjøfartsdirektoratet samarbeider med og er rådgiver for Kystverket og bistår med skipsteknisk kompetanse under oljevernaksjoner. Virksomheten bistår Petroleumstilsynet i håndhevingen av petroleumsloven på norsk sokkel. Sjøfartsdirektoratet samarbeider også med Klima- og forurensningsdirektoratet (KLIF) knyttet til avfall fra skip.

10 Styring og forvaltning av tilskudd

Departementet skal utarbeide regelverk for den enkelte tilskuddsordning eller grupper av ordninger som forvaltes av Sjøfartsdirektoratet, der det framgår hva som er mål for ordningene, kriterier for måloppnåelse, tildelingskriterier, krav til oppfølging, kontroll og rapportering m.v. Sjøfartsdirektoratet skal påse at hver tilskuddsordning forvaltes i samsvar med fastsatt regelverk. Departementet understreker at direktoratet som tilskuddsforvalter skal ivareta kontroll med at mottakerne oppfyller de vilkår som er stilt for tilskuddet.

11 Styring og forvaltning av eierinteresser

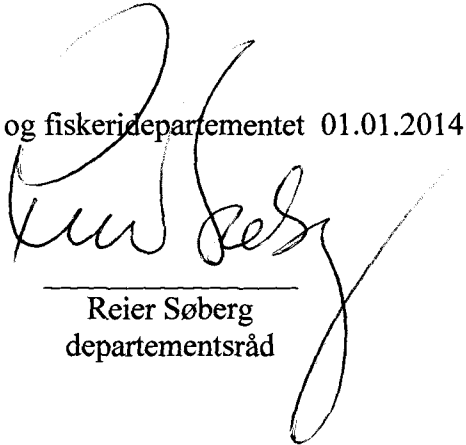
Erverv av aksjer, andre verdipapirer eller eiendom må tas opp med departementet på forhånd. Det må deretter gis særskilt bevilgning fra Stortinget til alle slike investeringer.

Det skal foreligge egne retningslinjer for Sjøfartsdirektoratets forvaltning, som bl.a. inkluderer hvordan styrings- og kontrollmyndigheten skal utøves overfor hvert enkelt selskap/foretak eller grupper av selskaper/foretak. Styring, oppfølging og kontroll skal tilpasses statens eierandel, selskapets egenart, risiko og vesentlighet.

12 Administrative standarder og systemer

Det henvises til de til enhver tid gjeldende krav i statsforvaltningen.

Nærings- og fiskeridepartementet 01.01.2014

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to read 'Reier Sjøberg', is written over the printed name and title below it.

Reier Sjøberg
departementsråd